

Raport anual 2004

opcom

CUPRINS

Mesajul Directorului General	2
1. 2004 - Analiză retrospectivă	3
2. Rolul Operatorului Pieței de Energie Electrică din România	4
3. Organizarea OPCOM	5
4. Structura pieței de energie electrică	7
5. Coordonatele activității OPCOM	
Înscrierea la piață	8
Coordonarea activității de prognoză a cererii de energie electrică	9
Programarea funcționării unităților dispecerizabile	10
Administrarea tranzacțiilor comerciale	11
Supravegherea pieței de energie electrică	13
Dezvoltarea IT&T și publicarea informațiilor	14
Strategie și dezvoltare	15
Cooperare	17
6. Sistemul de management al calității	17
7. Raportul financiar	18

Mesajul Directorului General

OPCOM a încheiat anul 2004 în condiții financiare și profesionale deosebite: societatea a înregistrat profit și a asigurat remunerarea și recompensarea corespunzătoare a personalului în concordanță cu efortul depus și activitățile îndeplinite.

Cadrul de desfășurare a acestor activități se caracterizează prin siguranță, eficiență și confort sporit. Aceleași îmbunătățiri caracterizează cadrul ambient de desfășurare al relațiilor publice naționale și internaționale. Nu numai amenajarea modernă și primitoare a sediului dar și dotările performante au putut fi remarcate atât de clienții noștri dar și de consultanți, furnizori, parteneri, colaboratori și presă.

Societatea și-a îndeplinit în totalitate sarcinile operative corespunzătoare statutului și obiectivelor înființării, a parcurs etapele de dezvoltare instituțională și logistică în conformitate cu strategia adoptată, asigurând astfel cadrul de organizare și implicarea resurselor umane necesare desfășurării și utilizării proiectelor de dezvoltare.

OPCOM a menținut relațiile internaționale stabilite anterior (Nord Pool) și participarea în organizații internaționale (APEX și Europex), dar a inițiat și noi relații cu instituții similare (EEX) și organizații (EURELECTRIC) din Europa.

Ne manifestăm recunoștința pentru instituțiile europene și internaționale care ne-au susținut permanent, tehnic și financiar pentru asigurarea unei competențe sporite și a unei logistici moderne. Comisiei Europene și Băncii Mondiale, principalii donori în cadrul procesului Atena le datorăm platformele informatice în funcțiune și în curs de dezvoltare, precum și o competență sporită în abordarea provocărilor pe care piața de energie electrică liberalizată, intensificarea concurenței dar și concentrarea activităților la nivel regional le oferă la început de mileniu.

Ne-am aflat în permanență în atenția a două organizații ce au contribuit la dezvoltarea în România a cunoașterii problemelor piețelor de energie electrică și modalităților de rezolvare dincolo de cadrul directivelor aplicabile în spațiul Uniunii Europene: USEA și USAID.

În anul 2004 piața administrată de OPCOM a fost în continuare obligatorie, cu implicarea producătorilor în tranzacționarea zilnică și o activitate în permanentă expansiune a furnizorilor în piața contractelor bilaterale, în concordanță cu creșterea planificată și realizată a gradului de deschidere și scăderea corespunzătoare a zonei reglementate. Această expansiune s-a concretizat într-un număr fără precedent al contractelor administrate. Putem spune că în anul 2004 cca 4% din PIB a fost administrat de OPCOM.

În acest an însă, OPCOM s-a pregătit totodată pentru a putea administra în calitate de bursă o piață cu totul diferită, în care activități asumate și îndeplinite până în prezent vor rămâne

amintiri ale trecutului: prognoza consumului, programarea unităților dispecerizabile și a serviciilor de sistem. Amintiri vor rămâne de asemenea platformele informatice dezvoltate cu pasiune și devotament, procedurile operaționale, subiectele de dispută, discuție și reflecție. Intrăm începând cu anul 2005 în domeniul mecanismelor utilizate fără excepție de marile burse europene: Nord Pool, EEX, APX, Powernext, UKPX, EXAA. Vom conta pe platforme informatice de tranzacționare profesionale, caracterizate prin siguranță și capacitate sporită, furnizate de ARFVA și OMX.

Anul 2004 a reprezentat pentru OPCOM însușirea unor noi concepte și aderarea la noi obiective în conformitate cu un nou rol. Corespunzător, elaborarea unor noi strategii și dezvoltarea unor noi abilități. În noua piață, OPCOM nu va mai prognoza consumuri dar va lupta pentru a da consistență prețului stabilit; nu va mai programa întreaga producție, dar prețul stabilit pentru un segment redus de tranzacționare va trebui să reprezinte referința pentru întreaga piață. Preocuparea pentru realizarea unui program de funcționare viabil va fi înlocuită de permanenta dedicare unui obiectiv nou: asigurarea lichidității pieței spot administrate, lichiditate necesară consistenței prețului și limitării efectelor poziției dominante.

Experiența activității de stabilire a obligațiilor de plată și a drepturilor de încasare ale participanților la piață aferente tranzacțiilor orare cu energie electrică și serviciilor prestate vor reprezenta suportul pantru dezvoltarea funcției de operator de decontare al piețelor centralizate.

Având în vedere faptul că OPCOM parcurge toată această etapă pregătitoare alături de participanții la piață pentru ziua următoare, ne exprimăm speranța că transparența manifestată de OPCOM și diseminarea rezultatelor consultanței de excepție furnizate de Nord Pool Consulting vor constitui rațiuni suficiente pentru a primi încrederea și interesul viitorilor membri ai bursei, necesară conștientizării oportunităților, avantajelor, participării responsabile, evitării practicilor anticoncurențiale, respectării regulilor și transparenței în interesul tuturor.

Nu în cele din urmă, ne exprimăm speranța că efortul nostru comun va conduce la succesul bursei naționale, cel mai solid argument pentru promovarea OPCOM ca bursă regională în comunitatea energetică sud-est europeană.

Victor IONESCU
Director General
Operatorul Pieței de Energie Electrică din România

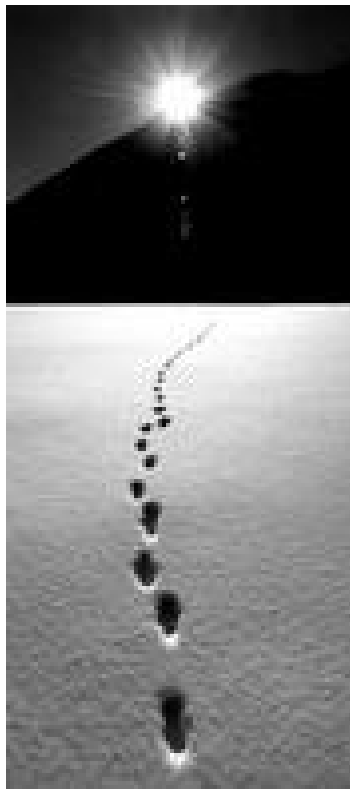
2004 - Analiză retrospectivă

Mai:

Transelectrica și OPCOM semnează cu consorțiul KEMA International BV (Germania) - *conducătorul consorțiului* și Nord Pool Consulting A.S. (Norvegia) - *partener în consorțiu*, având ca sub-contractanți: European Energy Exchange - EEX (Germania), Fingrid Oyj (Finlanda), Statnett SF (Norvegia), Proinvest Consult SRL (România) un contract de asistență tehnică și suport tehnologic destinat construirii capacității instituționale pentru dezvoltarea și începerea funcționării comerciale a bursei de energie electrică - OPCOM.

Iulie:

Se semnează contractul de asistență tehnică și instruire destinat implementării sistemelor informatice, operării și promovării componentei bursiere destinată pieței financiare de energie electrică cu compania Atos Origin (Spania), în cadrul programului PHARE 2002 și în baza unui împrumut nerambursabil acordat de Comisia Europeană.

Octombrie:

OPCOM implementează decontarea orară a tranzacțiilor pentru piața angro de energie electrică.

Noiembrie:

OPCOM semnează două contracte cu compania suedeză OMX Technology AB prin intermediul cărora vor fi furnizate OPCOM sistemele informatice pentru compensare și tranzacționare destinate administrării pieței financiare de energie electrică, în cadrul programului PHARE 2002.

Decembrie:

OPCOM și Nord Pool Consulting susțin primul seminar de instruire, dedicat utilizatorilor pentru participării la noul concept de Piață pentru Ziua Următoare.

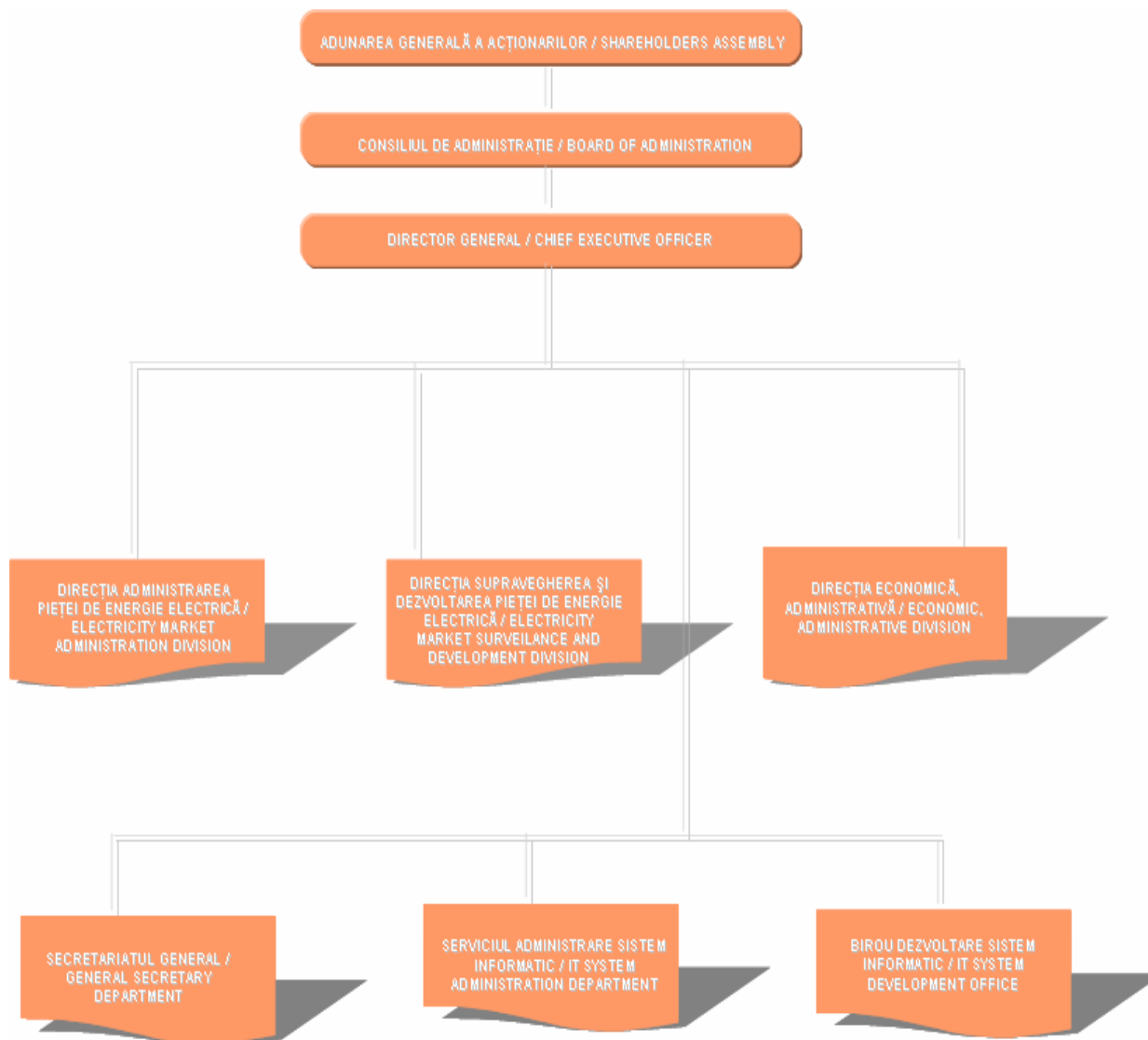
Finalizarea proiectului pentru livrarea sistemului informatic destinat administrării pieței fizice de energie electrică în cadrul programului PHARE 2000, finanțarea fiind asigurată integral de Comisia Europeană.

Rolul Operatorului pieței de energie electrică din România

Implementând cadrul de reglementare, OPCOM și-a asumat misiunea de a furniza un mediu organizat, viabil și eficient pentru desfășurarea tranzacțiilor comerciale angro cu energie electrică în condiții de obiectivitate, transparență și echidistanță.

Funcțiile OPCOM sunt definite de HG 627/iulie 2000 și “Legea energiei electrice”, respectiv “Codul Comercial al Pieței Anglo de Energie Electrică” emis de ANRE și Condițiile Licenței nr. 407/2001 pentru Administrarea Pieței Anglo de Energie Electrică din România.

ADUNAREA GENERALA A ACŢIONARILOR / SHAREHOLDERS ASSEMBLY

Ioana APAN (Consilier al Ministrului Economiei și Comerțului - Counsellor of the Minister of Economy and Commerce)
 Dumitru Bărăscu (Director General Adjunct - Direcția Generală Bugete, Economico-Financiar și Administrativ - Ministerul Economiei și Comerțului / Deputy General Manager - General Directorate for Budgets, Finance and Administrative - Ministry of Economy and Commerce)
 Marius Untescu (Director - Direcția Generală Politică Energetică - Ministerul Economiei și Comerțului / Director - Generale Directorate for Energy Policy - Ministry of Economy and Commerce)
 CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE / BOARD OF ADMINISTRATION
 Anca DOBRICA- Președinte / President (Consilier - Ministerul Economiei și Comerțului - Counsellor - Ministry of Economy and Commerce)
 Denisa PĂTIRLĂGEANU (Consilier al Ministrului Economiei și Comerțului - Counsellor of the Minister of Economy and Commerce)
 Victor IONESCU (Director General - OPCOM / Chief Executive Officer - OPCOM)

DIRECȚIA ADMINISTRAREA
 PIETEI DE ENERGIE
 ELECTRICĂ / ELECTRICITY MARKET
 ADMINISTRATION DIVISION

Luminița LUPULUI, director

SERVICIUL PROGRAMAREA
 FUNCȚIONĂRII UNITĂȚILOR DISPECERIZABILE/
 DISPATCHABLE UNITS SCHEDULING
 DEPARTMENT

Bogdan ACHIM
 Adriana CERNAT, șef serviciu/head of
 department
 Gheorghe DIACONU
 Maria DUMITRESCU
 Georgetan ION
 Alexandru Eugeniu STAN
 Mirela TOMA
 Cristian TUDORACHE

SERVICIUL ADMINISTRAREA
 TRANZACȚIILOR COMERCIALE / COMMERCIAL
 ARRANGEMENTS ADMINISTRATION
 DEPARTMENT

Silvia Liliana CONSTANTINESCU
 Viorica COZMA
 Vasile IANCU
 Camelia MARINESCU
 Gabriel ROȘIORU
 Gabriela Sanda STANESCU
 Mihaela TOȘU
 Victoria VASILEVSCHI, șef serviciu/ head of
 department

SERVICIUL PROGNOZE ȘI SINTEZE
 FUNCȚIONARE SEN/ LOAD FORECAST & NES
 OPERATION SYNTHESIS DEPARTMENT

Smaranda GHINEA
 Camen TEODOROIU
 Constantin VASILEVSCHI, șef serviciu/head of
 department
 Gherghina Dida VLADESCU

SERVICIUL SECRETARIAT GENERAL / GENERAL
 SECRETARY DEPARTMENT

Mircea CACUCI
 Mirela Mădălina CASIAN
 Dumitru BOZGAN
 Gheorghe DUȚĂ
 Doina Mirela DUȚOIU
 Geta Paula GRĂMESCU
 Constantin GRIGORESCU
 Ioan MĂNICUȚĂ, șef serviciu/ head of
 department
 Lenuta Elena MUREA
 Claudia Georgeta NEDA
 Horia-Liviu POPP
 Aurelia STANCA
 Ileana VLAD

DIRECȚIA SUPRAVEGHEREA ȘI
 DEZVOLTAREA PIETEI DE
 ENERGIE ELECTRICĂ / ELECTRICITY
 MARKET SURVEILLANCE AND
 DEVELOPMENT DIVISION

Lucian PALADE, director

SERVICIUL MECANISME DE GARANTARE ȘI
 INSTRUMENTE FINANCIARE/SUARANTEE
 MECHANISM AND FINANCIAL INSTRUMENTS
 DEPARTMENT

Daniela BULBOACĂ
 Diana Alexandra GERENDY
 Andreea Valentina GHICA
 Rodica Antoaneta POPA, șef serviciu/head of
 department

SERVICIUL COOPERARE
 INTERNAȚIONALĂ ȘI SERVICII CLIENȚI /
 INTERNATIONAL
 COOPERATION AND CUSTOMERS SERVICES
 DEPARTMENT

Alina Gabriela CÎRSTEA
 Mihaela CONSTANTINESCU
 Roxana Maria PALADE
 Mirela SANDULESCU, șef serviciu/head of
 department
 Constantin TUICA

SERVICIUL SUPRAVEGHEREA
 FUNCȚIONĂRII PIETEI DE
 ENERGIE ELECTRICĂ / ELECTRICITY
 MARKET SURVEILLANCE DEPARTMENT

Irina Steluta FLĂMINZEANU
 Adriana FUIOREA
 Cristina ȘETRAN, șef serviciu/head of
 department
 Daniela TEODOR

SERVICIUL ADMINISTRARE SISTEM INFORMATIC / IT
 SYSTEM ADMINISTRATION DEPARTMENT

Remus BĂRSĂNESCU, șef serviciu/ head of
 department
 Gheorghe DULGERU
 Ovidiu Gil GEORGESCU
 Nicolae Constantin OLARU
 Marian Sultănel PETRESCU
 Victor Florian POPESCU
 Mircea Dragomir TANASE
 Adrian TUDORA

DIRECȚIA ECONOMICĂ, ADMINISTRATIVĂ /
 ECONOMIC, ADMINISTRATIVE DIVISION

Silvia FEDIUC, director

SERVICIUL FINANCIAR, CONTABILITATE /
 FINANCIAL ACCOUNTANCY DEPARTMENT

Sorin Constantin BEIS
 Ramona CROITORU
 Liliana DINU
 Iulia GANGA
 Oana Elena GAVRILESCU

SERVICIUL ADMINISTRATIV, PATRIMONIU /
 ADMINISTRATIV, PATRIMONY DEPARTMENT

Ion ION, șef serviciu/head of department
 Camen LUNGAN
 Dumitru NEDA
 Valentin NEDA
 Romi Marian FIȚIȘ
 Marius VASILESCU

BIROU DEZVOLTARE SISTEM INFORMATIC / IT
 SYSTEM DEVELOPMENT OFFICE

Gheorghe GERENDY
 Gheorghe SBARNEA

Structura pieței de energie electrică

Obiectiv major al politicii energetice, dezvoltarea unei piețe de energie electrică competitive și funcționale a continuat prin adoptarea unor măsuri de creștere coerentă a gradului de deschidere și totodată printr-o adaptare corespunzătoare a cadrului de reglementare a pieței angro de energie electrică. În concordanță cu legislația secundară în vigoare la sfârșitul anului 2004, piața angro de energie electrică a fost structurată în două segmente:

- piața reglementată în care tranzacțiile cu energie electrică s-au desfășurat prin următoarele tipuri de contracte, cu cantități și prețuri ferme:
  - contracte de portofoliu, încheiate de S.C. Termoelectrica S.A. și cele trei filiale cu personalitate juridică ale acesteia: S.C. Electrocentrale București S.A., S.C. Electrocentrale Deva S.A. și S.C. Electrocentrale Galați S.A., precum și de cele trei complexe energetice: S.C. Complexul Energetic Craiova S.A., S.C. Complexul Energetic Turceni S.A. și S.C. Complexul Energetic Rovinari S.A. cu cele opt filiale ale Societății Comerciale de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice "Electrica" - S.A;
  - contractul reglementat de vânzare-cumpărare încheiat de S.C. Hidroelectrică S.A. cu cele opt filiale ale Societății Comerciale de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice "Electrica" - S.A; începând cu 1.10.2004 acest contract a fost înlocuit de contractul de portofoliu.
  - contractul de tip PPA, încheiat de S.N. Nuclearelectrica S.A., pentru toată cantitatea de energie electrică livrată în SEN, cu cele opt filiale ale Societății Comerciale de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice "Electrica" - S.A.;
  - contracte de vânzare-cumpărare ale producătorilor independenți și autoproducătorilor, pentru energia electrică

corespunzătoare energiei termice produse în cogenerare, încheiate cu filiala Societății Comerciale de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice "Electrica" - S.A. pe teritoriul căreia se află centrala;

- contracte cu preț reglementat de vânzare-cumpărare a energiei electrice produse în microhidrocentrale, încheiate de S.C. Hidroelectrică S.A. cu cele opt filiale ale Societății Comerciale de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice "Electrica" - S.A.

- piața concurențială în care tranzacțiile cu energie electrică s-au desfășurat prin următoarele tipuri de contracte:

- contracte bilaterale ale furnizorilor cu producătorii interni, încheiate în vederea asigurării consumului aferent consumatorilor eligibili;
- contracte de import ale producătorilor interni, pentru asigurarea obligațiilor din contractele de portofoliu;
- contracte de import ale furnizorilor;
- contracte de export;
- contracte ale furnizorilor, alții decât cei care vând la tarife reglementate consumatorilor captivi;
- contracte negociate ale producătorilor independenți și autoproducătorilor, alții decât cei deținători de contracte de portofoliu;
- tranzacții pe piața spot, la prețul marginal de sistem.

Relațiile contractuale s-au intensificat prin implicarea tot mai activă în procesul de tranzacționare a categoriilor de participanți la piața angro de energie electrică, licențiați/acreditați de către autoritatea de reglementare:

Producători de energie electrică	(24 înscriși la piață, 22 activi)
Operator de transport	(1 înscris la piață, 1 activ)
Furnizori de servicii de sistem tehnologice	(8 înscriși la piață, 8 activi)
Operator de sistem	(1 înscris la piață, 1 activ)
Operatori de distribuție	(8 înscriși la piață, 8 activi)
Furnizori de energie electrică	(50 înscriși la piață, 26 activi)
Consumatori eligibili	(43 înscriși la piață, 35 activi)

Coordonatele activității OPCOM

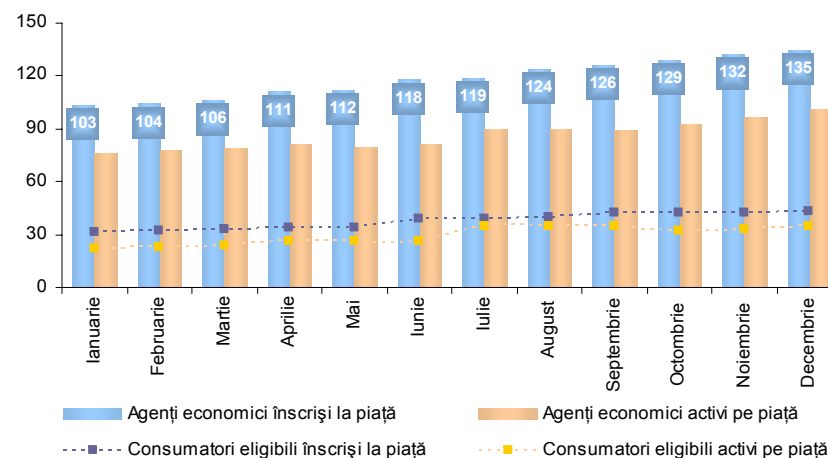
Continua dezvoltare a pieței de energie electrică din România, integrată în procesul de adaptare la evoluțiile europene, a avut ca efect intensificarea activității OPCOM, desfășurată potrivit atribuțiilor și competențelor prevăzute în reglementările în vigoare.

Înscrierea la piață

Ulterior obținerii licenței sau acreditării în calitate de consumator eligibil, un agent economic se poate înscrie ca participant la piața angro de energie electrică, parcurgând următoarele etape:

- completarea și depunerea unei scrisori de intenție la OPCOM;
- furnizarea documentelor de natură tehnică (copie după licență inclusiv condițiile licenței, lista punctelor de măsură asociate punctelor de vânzare-cumpărare a energiei electrice, lista unităților de producere dispecerizabile deținute, informații legate de caracteristicile statice și dinamice ale unităților de producere deținute);
- semnarea protocolului de aderare la piața angro de energie electrică încheiat de participantul doritor cu OPCOM.

Numărul participanților la piață a crescut în mod constant, de la 103 în luna ianuarie 2004 la 135 la sfârșitul anului, ca rezultat al acțiunii mai multor factori: continuarea procesului de restructurare a sectorului de producere a energiei, modificările de structură a pieței, creșterea gradului de deschidere a pieței de energie electrică către concurență, de la 40% la începutul anului, la 55% începând cu luna noiembrie 2004, concomitent cu micșorarea pragului de eligibilitate.

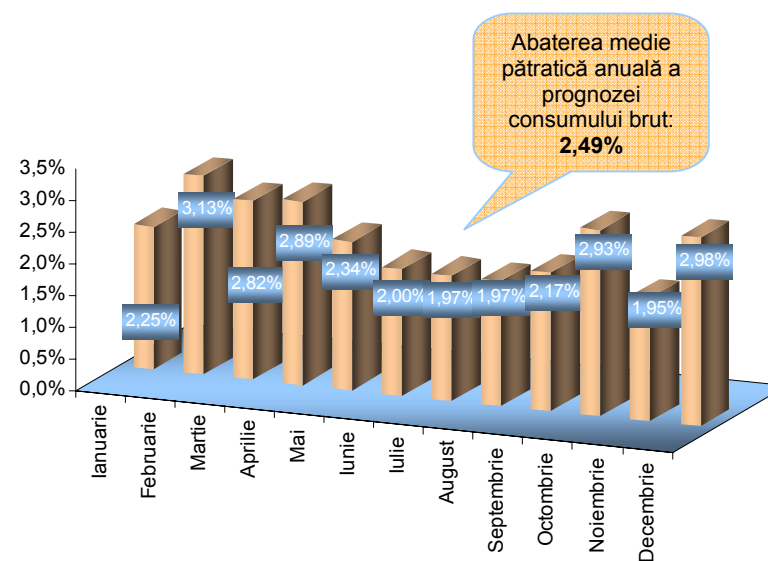
Coordonatele activității OPCOM

Coordonarea activității de prognoză a cererii de energie electrică

În conformitate cu “Legea energiei electrice”, “Codul comercial al pieței angro de energie electrică” și „Regulamentul de programare și dispecerizare a SEN”, OPCOM “coordonează activitatea de prognoză a cererii de energie electrică pentru planificarea operațională și programarea operativă a SEN”. Prognoza orară a consumului de energie electrică a țării pe termen scurt, elaborată pentru următoarele două zile (D și D+1), ia în considerare:

- prognozele de consum transmise de furnizori;
- informațiile privind evoluția parametrilor meteorologici;
- date privind consumul de energie electrică a țării, realizat în perioadele anterioare;
- analize statistice privind profilele consumului de energie electrică ale zilelor atipice (Paște, Zi Națională, Crăciun, alte sărbători legale).

În graficul alăturat sunt reprezentate abaterile medii pătratice lunare ale prognozei consumului brut de energie electrică. Față de anul anterior, în 2004 s-a înregistrat o diminuare a abaterii medii pătratice cu 13,84%.

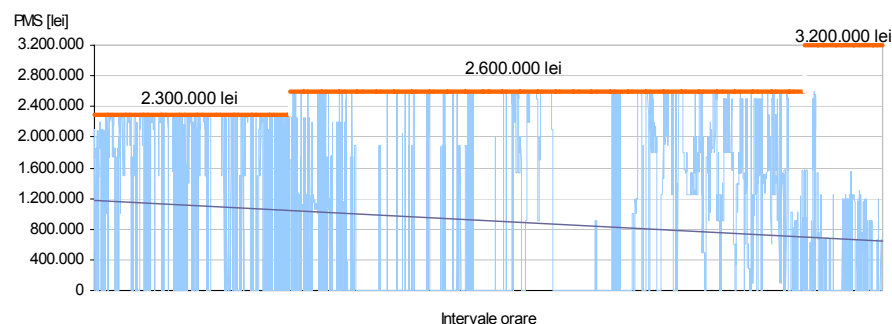
Coordonatele activității OPCOM

Programarea funcționării unităților dispecerizabile

Creșterea continuă a numărului de participanți și modificările de natură legislativă au condus la intensificarea și dezvoltarea activității de programare a unităților dispecerizabile:

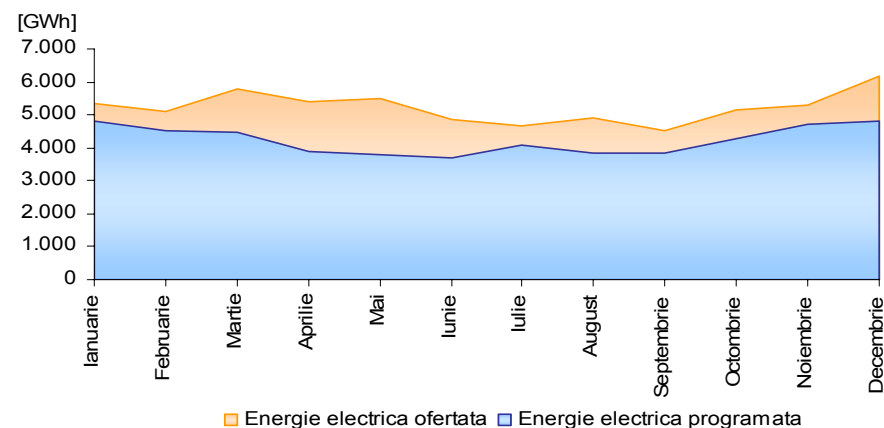
- Prognoza cererii de energie electrică, elaborată zilnic de către OPCOM și utilizată pentru a determina prețul marginal de sistem și volumul programat cu o zi înainte de ziua de dispecerizare, a fost similară celor realizate în alte piețe concurențiale. Valoarea abaterii medii pătratice înregistrată în anul 2004, aproximativ 2,5%, poate fi considerat un indicator de performanță relevant.
- Producția în cogenerare, validată printr-un proces specific, a fost prioritizată în programarea zilnică a funcționării unităților dispecerizabile.
- Pentru a acoperi cererea de energie electrică conform cerințelor tehnice, comerciale și concurențiale și pentru a asigura serviciile de sistem tehnologice utilizate de către Operatorul de Sistem și de Transport pentru a garanta funcționarea sigură a Sistemului Electroenergetic Național, OPCOM a stabilit, în medie, programul de funcționare pentru 83 de unități de producere. A fost realizat zilnic un program de funcționare fezabil, totalitatea restricțiilor de rețea/sistem fiind eliminate prin considerarea propunerilor venite de la Transelectrica în calitate de Operator de Transport și de Sistem.

Variația orară a prețului *) marginal de sistem înregistrat în anul 2004 cu evidențierea celor trei limitări ale prețului stabilite de autoritatea de reglementare:

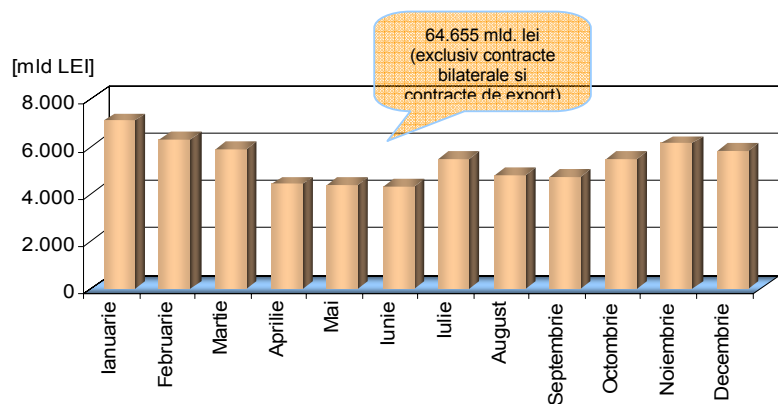
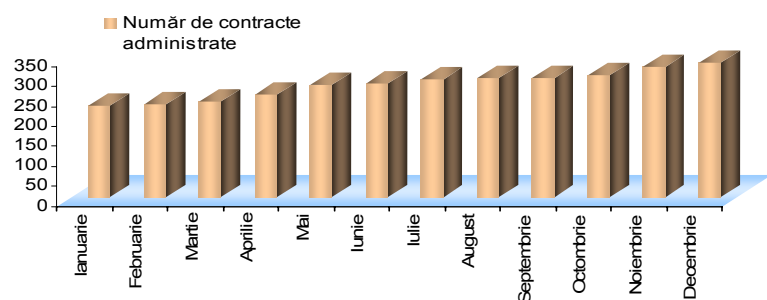
*) Toate prețurile, sumele și situațiile financiare prezentate în acest Raport sunt exprimate în moneda veche (ROL)

Volumul lunar al energiei oferite, respectiv programate pe ansamblul unităților dispecerizabile:

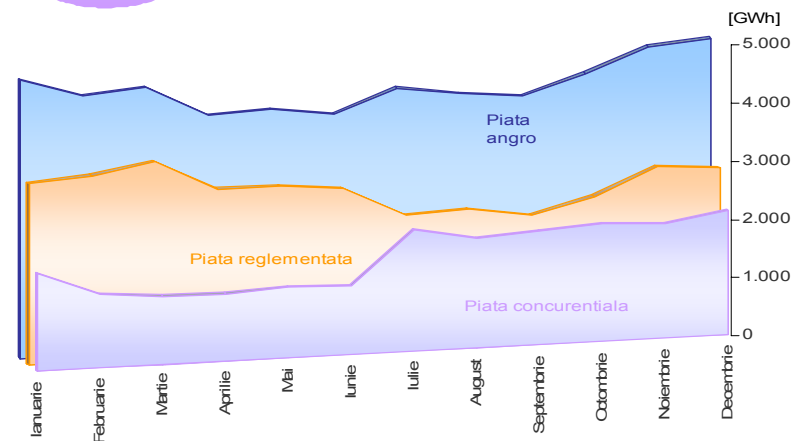
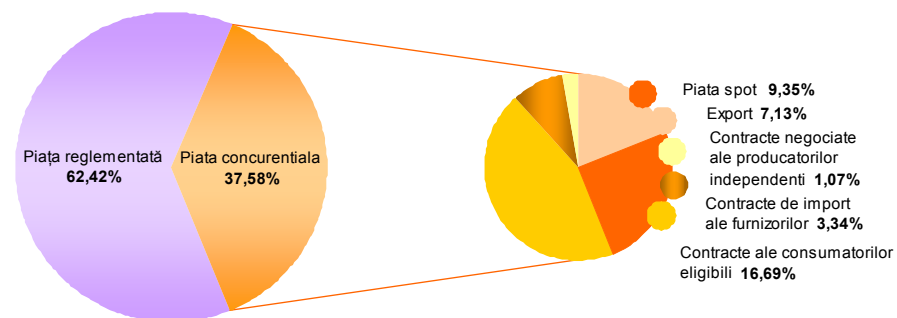
Coordonatele activității OPCOM

Administrarea tranzacțiilor comerciale

Toate prețurile, sumele și situațiile financiare prezentate în acest Raport sunt exprimate în moneda veche (ROL)

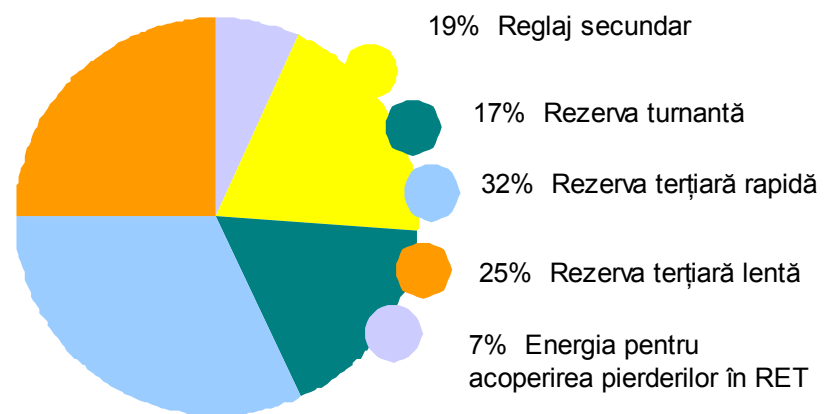
În perioada Ianuarie-December 2004 a crescut cu 32% numărul de contracte de pe piața angro, OPCOM administrând tranzacții cu energie electrică și servicii totalizând peste 63TWh, în valoare de 64.655 mld. ROL (exclusiv valoarea energiei aferentă importurilor/exporturilor și consumului consumatorilor eligibili), aproximativ 4% din Produsul Intern Brut al României.

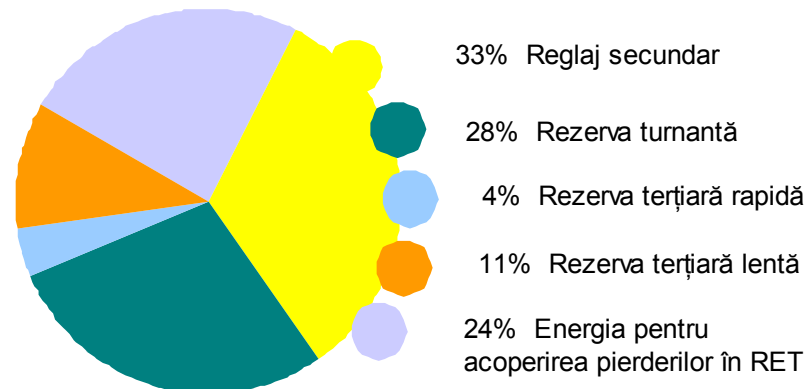
O caracteristică esențială a procesului de decontare a tranzacțiilor derulate pe piața angro de energie electrică o constituie implementarea, începând din luna octombrie 2004, a unui mecanism de determinare orară a cantităților de energie electrică tranzacționate pe piața spot și pe piața de redistribuire, a obligațiilor de plată și a drepturilor de încasare ale participanților la piață.

Coordonatele activității OPCOM

Cotele de piață ale serviciilor de sistem

Valoarea serviciilor de sistem tranzacționate

Coordonatele activității OPCOM

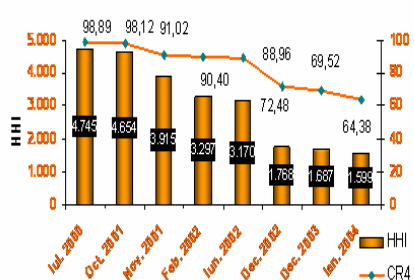
Supravegherea pieței de energie electrică

Activitatea s-a desfășurat în conformitate cu "Procedura de supraveghere a pieței angro de energie electrică și de informare a Autorității Competente asupra funcționării pieței și asupra conduitei participanților la piață" și în spiritul respectării „Condițiilor Licenței”, OPCOM transmițând către ANRE rapoarte periodice de supraveghere a funcționării pieței.

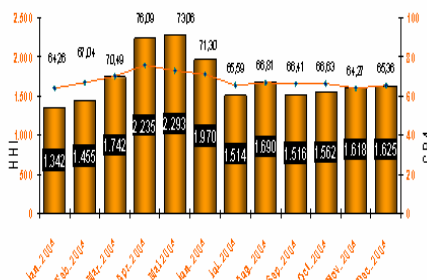
Indicatori de monitorizare a pieței

Concentrarea pieței. Concentrarea pieței determinată în baza capacității instalate deținute de fiecare producător de energie electrică reprezintă un element important al structurii pieței. Aplicată la nivelul organizării sectorului de producere românesc, acest tip de analiza relevă o concentrare moderată pentru anul 2004 (a se vedea consecințele pozitive ale procesului continuu de restructurare: evoluția indicatorilor specifici, HHI și CR4) în timp ce, într-o conjunctură dată, prin considerarea cotelor de piață stabilite în baza cantităților livrate, analiza indică un nivel de concentrare ridicat (a se vedea lunile aprilie-mai 2004). Nu există însă nici un indiciu că puterea de piață a fost exercitată în decursul anului 2004.

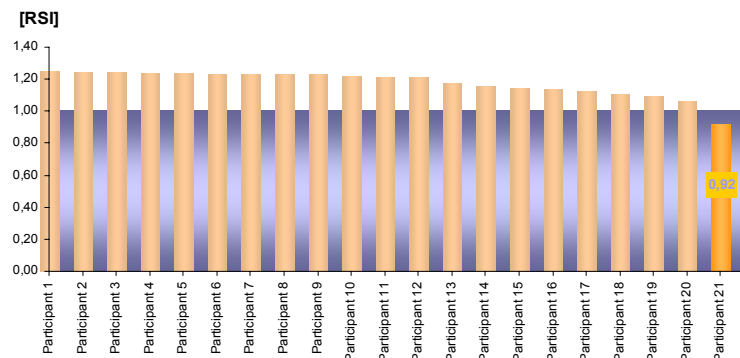
(a) Efectele reorganizărilor succesive

(b) Condiții specifice anului 2004: consum redus, debite crescute

Producători pivot. Indicele capacității reziduale este o măsură a gradului în care deținătorii de unități de producere sunt producători pivot. Valorile indicelui întăresc concluzia că în 2004, piața de energie electrică din România a fost o piață concurențială, cu o valoare medie a RSI de 1,17. Totuși un anumit producător se menține încă pivot în peste 75% din intervalele orare ale anului 2004. Păstrarea limitării prețului marginal de sistem a constituit una din măsurile adoptate în scopul prevenirii exercitării puterii de piață.

Performanța procesului de administrare a pieței

În anul 2004, piața de energie electrică din România a continuat să stimuleze concurența, adoptarea unui model de piață adecvat și promovarea unor reguli clare pentru a sprijini corectitudinea procesului de stabilire a obligațiilor de plată și a drepturilor de încasare. Nu au fost intentate acțiuni în justiție împotriva SC OPCOM SA privind modul de aplicare a prevederilor reglementărilor în vigoare și a modului de administrare a contractelor de pe piața de energie electrică.

Coordonatele activității OPCOM

Dezvoltarea IT&T publicarea informațiilor

În ceea ce privește sistemul informatic și infrastructura de comunicație, în decursul anului 2004, în condițiile continuării creșterii numărului de participanți la piață, a fost respectată în totalitate obligația stipulată prin Condiția 30 a Licenței nr. 407 privind asigurarea funcționării permanente și în condiții de siguranță a rețelei de calculatoare a OPCOM, a serviciilor de poștă electronică, intranet/internet și a altor aplicații software, asigurându-se astfel un cadru optim de desfășurare a activității de administrare a pieței angro de energie electrică, din punctul de vedere al siguranței și eficienței. În scopul îmbunătățirii sistemului IT s-a realizat modernizarea stațiilor de lucru și a serverelor, permițându-se astfel folosirea celor mai noi tehnologii în domeniu, și asigurându-se un grad de disponibilitate și securitate crescut pentru întreg sistemul.

Cea mai mare provocare a anului 2004 a constituit-o preluarea noului sistem informatic al Pieței pentru Ziua Următoare. În acest sens s-a realizat instruirea temeinică pentru deprinderea tehnologiilor folosite și s-a depus un efort susținut pentru instalarea și configurarea noului sistem care a fost disponibil, în concordanță cu programul de implementare, la 1 ianuarie 2005.

Referitor la obligația de publicare a datelor și informațiilor despre piață stipulată prin Condiția 32 a Licenței, aceasta a fost respectată prin editarea și publicarea pe site-ul web al OPCOM a rapoartelor anuale conținând informații cu caracter public despre piață, precum și prin publicarea rezultatelor zilnice ale pieței. În paralel s-a continuat dezvoltarea portalului *opcom.ro*, acesta fiind permanent adaptat noilor cerințe impuse de introducerea, începând din anul 2005, a noului concept de Piață pentru Ziua Următoare. Au fost publicate informații tehnice privind cerințele minime hardware și software necesare participanților la piață, instrucțiunile de accesare a noului sistem informatic și de tranzacționare, manualele de utilizare a sistemului de tranzacționare, respectiv de decontare.

De asemenea a fost asigurat suportul tehnic necesar bunei desfășurări a sesiunilor de instruire a participanților în vederea utilizării noului sistem informatic al Pieței pentru Ziua Următoare.

Coordonatele activității OPCOM

Strategie si dezvoltare (1)

Obiectivul general al OPCOM constă în asigurarea unei dezvoltări coerente, susținute și eficiente prin care, în condițiile îndeplinirii misiunii asumate, să evolueze instituțional, tehnic și tehnologic astfel încât să îndeplinească permanent, fiabil și sigur, responsabilitățile care îi revin conform legislației, evoluției mecanismelor comerciale ale pieței, tendințelor și riscurilor acesteia, precum și nivelului de maturitate a participanților la piață.

Pentru îndeplinirea obiectivului general, în conformitate cu “Legea energiei electrice” (Legea nr. 318/8 iulie 2003) și “Foi de parcurs din domeniul energetic din România” (aprobată prin HG nr. 890/29 iulie 2003), OPCOM aplică o strategie de dezvoltare instituțională și tehnologică prezentată în cele ce urmează.

OPCOM are în vedere dezvoltarea mecanismelor pieței fizice de energie electrică, precum și a pieței financiare de energie electrică, a căror implementare va fi realizată în etape succesive, pe măsura creării condițiilor necesare aplicării.

Prin dezvoltarea pieței financiare de energie electrică OPCOM are în vedere crearea mediului de tranzacționare oferind instrumente specifice pentru transferul și diminuarea riscului pentru participanții la piața fizică. Pentru participanții specifici pieței financiare, a căror implicare va consta în preluarea riscului, acest mediu va reprezenta o oportunitate de afaceri.

Conform prevederilor “Legii energiei electrice” (318 / 8 iulie 2003), ale “Foi de parcurs din domeniul energetic din România” (aprobată prin HG 890/29 iulie 2003) și ale noului Cod Comercial al pieței de energie

electrică, OPCOM va îndeplini pe orizontul 2005-2007 funcțiile de mai jos în cadrul rolului general de administrator al pieței de energie electrică din România, propunându-și următorul calendar, conform cu proiectele de dezvoltare:

-	Bursă de energie electrică pentru piața fizică (tranzacții pentru ziua următoare)	Trim.III, 2005
-	Operator de decontare al pieței pentru ziua următoare (spot), al pieței de echilibrare (numai sub aspect financiar) și al dezechilibrelor participanților la piață	Trim.III, 2005
-	Coordonator al activității de prognoză	2005
-	Administrator al pieței de certificate verzi	Trim.IV, 2005
-	Bursă de energie electrică pentru piața financiară; Casa de Compensare (“Clearing House”) pentru compensarea contractelor bilaterale tranzacționate în afara bursei	Trim.III, 2006
-	Bursă de energie electrică pentru piața financiară; Tranzacționarea instrumentelor derivate	Trim.IV, 2007

Totodată, în perioada de funcționare experimentală a noii platforme de tranzacționare, OPCOM va continua să desfășoare în paralel activitățile conform legislației anterioare noului cod comercial.

Coordonatele activității OPCOM

Strategie și dezvoltare (2)

În acest context, la nivelul anului 2004 au fost realizate următoarele obiective specifice de dezvoltare:

- susținerea procesului de implementare a noului cod comercial al pieței angro de energie electrică, a proiectării și implementării noilor aranjamente comerciale (contractele inițiale, piața pentru ziua următoare, conceptele specifice aferente mecanismului de capacitate);
- implementarea noului sistem informatic integrat destinat administrării de către OPCOM a pieței fizice de energie electrică, intrat în funcționare experimentală deschisă participanților la piață în luna ianuarie 2005;
- derularea optimă a proiectelor de asistență tehnică destinate pregătirii pieței financiare de energie electrică, respectiv consolidarea capacității instituționale a OPCOM de a administra această piață;
- demararea proiectului de investiție prin care va fi implementat sistemul informatic integrat care va asigura suportul tehnic prin care OPCOM va administra piața financiară de energie electrică.

În intervalul 2005-2008, va fi implementat și va începe funcționarea comercială a mecanismului de capacitate, sub forma contractelor de disponibilitate. Va fi implementată de asemenea piața de certificate verzi, aplicându-se Hotărârea nr. 1.892, din 4 noiembrie 2004, pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei electrice din surse regenerabile de energie.

Vor fi monitorizate continuu respectarea legislației primare și secundare precum și evoluția pieței de energie electrică, pe această bază urmând a fi identificate și promovate mecanisme și instrumente de tranzacționare corespunzătoare tendințelor și așteptărilor pieței și participanților.

Experiența astfel acumulată la nivel național va fi fructificată de OPCOM pentru a administra, prin mecanisme specifice bursiere, tranzacții de energie electrică la nivel regional.

La nivelul Comunității Energetice Sud Est Europene vor fi monitorizate evoluțiile în cadrul procesului Atena și vor fi lansate operațiunile de pregătire a dezvoltării funcției de administrare a tranzacțiilor realizate în cadrul pieței de energie electrică.

Acțiunile OPCOM în piața regională vor fi sincronizate cu cele ale CN Transelectrica și ANRE, sub coordonarea Ministerului Economiei și Comerțului și a Ministerului Integrării Europene.

Coordonatele activității OPCOM

Cooperare

În anul 2004, OPCOM și-a continuat activitatea de membru cu drepturi depline în Asociația Internațională a Burselor de Energie Electrică - APEx (inclusiv prin participarea la Convenția anuală), precum și în cadrul Asociației Burselor de Energie Electrică din Europa - EuroPEX. Începând din luna ianuarie 2004, OPCOM a devenit membru colectiv al Asociației Institutului National Roman pentru Studiul Amenajării și Folosirii Surselor de Energie, membru deplin al Uniunii Industrii de Electricitate - EURELECTRIC.

OPCOM a participat cu peste 15 lucrări de specialitate la FORUMUL REGIONAL AL ENERGIEI - FOREN 2004, desfășurat la Neptun în perioada 13-17 iunie 2004. De asemenea, specialiștii OPCOM au participat în cursul anului 2004 la o serie de manifestări internaționale - vizite de documentare și discuții tehnice (Dte, APX, TenneT, Essent și Delta Energy, EEX Leipzig, Nord Pool, Stattnet, Fingrid), grupe de lucru (lucrările Grupei de Lucru Energie, din cadrul Comisiei mixte interguvernamentale româno-austriece), seminarii (seminarul de instruire a participanților din regiunea Sud-Est Europeană, organizat la Ljubljana de SEETEC și Nord Pool), conferințe (Conferința Asociației Regionale a Reglementatorilor-ERRA, desfășurată la Budapesta), forumuri (Forumul de la Atena privind organizarea unei Piețe Regionale de Energie Electrică în Sud-estul Europei și integrarea acesteia în Piața Europeană de Energie Electrică) - în domeniul restructurării sectorului energetic în țările din estul și sud-estul Europei, evoluției piețelor interne de energie electrică în condițiile dereglementării, mecanismelor de tranzacționare pentru susținerea dezvoltării utilizării surselor de energie regenerabilă în țările în curs de aderare la Uniunea Europeană.

Sistemul de management al calității

Anul 2004 a reprezentat un an al consolidării sistemului de management al calității din cadrul SC OPCOM SA, evidențiat și de concluziile celor două vizite de supraveghere ale organismului de certificare Lloyds Register Quality Assurance.

Funcționarea eficientă a sistemului de management al calității în anul 2004 este demonstrată de rezultatele obținute:

- O creștere cu peste 40% față de anul trecut a nivelului de satisfacție a clienților și părților interesate privind utilitatea informațiilor furnizate de OPCOM, sub aspectul actualității și complexității.
- Menținerea profesionalismului angajaților și a serviciilor prestate de OPCOM la un nivel excelent.

După numai un an de la certificarea sa conform ISO 9001/2000 de către organismul de certificare Lloyds Register Quality Assurance, SC OPCOM SA are în vedere pentru următoarea perioadă obiective ambițioase: implementarea principiilor de excelență în afaceri și proiectarea și implementarea unui sistem integrat de management calitate - securitatea informației.

Raportul financiar (1)

[mii lei]*)

	31-Dec-00	31-Dec-01	31-Dec-02	31-Dec-03	31-Dec-04
ACTIVE					
Imobilizari necorporale	124.888	570.933	3.973.686	2.756.200	1.710.033
Terenuri, cladiri si echipamente	2.875.761	5.218.995	4.439.357	11.046.844	18.095.456
Investitii in curs	-	212.712	-	-	-
Alte imobilizari corporale	2.553.270	5.058.661	8.872.666	-	1.739.567
Total imobilizari corporale	5.429.031	10.490.368	13.312.023	11.046.844	19.835.023
Imobilizari financiare	-	73.164	853.894	851.749	851.749
Stocuri	140.565	-	222.848	166.420	306.425
Creante	21.788.617	33.874.068	23.488.039	23.168.635	15.898.499
Disponibilitati	1.195.902	232.251	158.437	1.565.173	6.451.748
Active circulante	23.125.084	34.106.319	23.869.324	24.900.228	22.656.672
Alte active curente	945	595.842	1.155.697	675.404	1.271.064
Total Active	28.679.948	45.836.626	43.164.624	40.230.425	46.324.541
PASIVE					
Imprumuturi	-	717.633	4.231.993	5.000.000	3.818.000
Furnizori si alte datorii	13.728.125	15.308.193	17.106.601	13.984.113	10.235.407
Total Datorii	13.728.125	16.025.826	21.338.594	18.984.113	14.053.407
Capital social	1.203.500	1.203.500	1.203.500	20.981.200	20.981.200
Rezerve, alte capitaluri proprii	12.495.171	12.587.778	19.369.378	265.112	11.289.934
Profit nerepartizat	1.253.152	16.019.522	1.253.152	-	-
Capitaluri proprii	14.951.823	29.810.800	21.826.030	21.246.312	32.271.134
Alte datorii	-	-	-	-	-
Total Pasive	28.679.948	45.836.626	43.164.624	40.230.425	46.324.541

*) Toate prețurile, sumele și situațiile financiare prezentate în acest Raport sunt exprimate în moneda veche (ROL)

Raportul financiar (2)

[mii lei]*

		31-Dec-00	31-Dec-01	31-Dec-02	31-Dec-03	31-Dec-04
	Profit inainte de impozit si dobanzi	21.947.956	20.317.479	5.123.025	609.523	17.250.182
	Amortizare	366.531	2.646.540	4.690.503	6.681.680	5.966.928
	Modificarea capitalului de lucru	-8.199.505	-1.319.108	-1.901.207	5.408.798	-17.243.852
+/-	Stocuri	-139.958	140.565	-222.848	-166.420	-306.425
+/-	Creante	-21.788.617	-12.085.451	10.386.029	-319.404	-15.898.499
+/-	Alte datorii curente	-	-	-	-	-
+/-	Obligatii curente	13.728.125	11.220.675	-12.096.139	6.374.915	-1.634.588
+/-	Cheltuieli in avans	945	-594.897	31.751	-480.293	595.660
1	Cash Flow Operational	14.114.982	21.644.911	7.912.321	12.700.001	5.973.258
	Cheltuieli de capital	-124.001	-5.673.964	-6.911.720	-3.484.810	7.742.012
	Investitii financiare	-	-	-	-	-
2	Cash Flow din Investitii	-124.001	-5.673.964	-6.911.720	-3.484.810	7.742.012
3	Cash flow din operatii (1+2)	13.990.981	15.970.947	1.000.601	9.215.191	13.715.270
	Cash Flow din Finantare	-	-	-	-	-
+/-	Active financiare	-	-	-	-	-
+/-	Credite	-	-	3.714.641	5.000.000	3.818.000
	Rezultat Financiar	5.586	17.708	-705.858	-1.406.885	-1.549.993
	Rezultat Exceptional	-218.991	-282.097	-3.091.883	0	0
	Impozit pe profit	-5.438.960	-5.223.461	-1.894.666	-1.131.420	-4.675.366
+/-	Capital propriu	-	-	-	-	-
+/-	Dividende platite	-	-	-7.410.678	-	-
+/-	Alte	-7.140.824	-10.250.846	8.546.280	-10.111.713	-4.856.163
	Total Cash Flow din Finantare	-12.793.189	-15.738.696	-842.164	-7.650.018	-7.263.522
	Cash Flow Disponibil	-	-	-	-	-
+/-	Disponibilitati	1.197.792	232.251	158.437	1.565.173	6.451.748
	Disponibil la inceputul anului	-	1.195.902	232.251	158.437	1.565.173
	Disponibil la sfarsitul anului	1.197.792	232.251	158.437	1.565.173	6.451.748

Situatia Cash Flow-ului

*) Toate prețurile, sumele și situațiile financiare prezentate în acest Raport sunt exprimate în moneda veche (ROL)

Raport Financiar (3)

[mii lei]*

	31-Dec-00	31-Dec-01	31-Dec-02	31-Dec-03	31-Dec-04
Cifra de afaceri	26.722.000	45.320.519	46.002.218	54.065.384	73.667.039
Productia stocata	-				
Productia de imobilizari	-				
Total productia exercitiului	26.722.000	45.320.519	46.002.218	54.065.384	73.667.039
Alte venituri din exploatare		2.682	138.904	512.296	541.418
Total venituri din exploatare	26.722.000	45.323.201	46.141.122	54.577.680	74.208.457
Materii prime si materiale	278.748	584.987	1.104.409	2.203.303	4.224.456
Utilitati	-	272.819	590.910	313.625	1.006.637
Alte materiale		395.119			
Total cheltuieli materiale	278.748	1.252.925	1.695.319	2.516.928	5.231.093
Servicii terti	863.105	7.480.175	12.771.832	12.054.033	13.611.071
Impozite si taxe	111.420	538.773	331.966	17.808	82.464
Cheltuieli cu personalul	3.122.470	12.703.808	20.522.039	28.101.331	28.833.220
Alte costuri de exploatare	31.770	484.944	1.006.438	3.189.492	3.233.499
Amortizare	366.531	2.646.540	4.690.503	6.681.680	5.966.928
Total cheltuieli de exploatare	4.774.044	25.107.165	41.018.097	52.561.272	56.958.275
Profit inainte de impozit si dobanzi	21.734.551	19.732.437	1.731.123	2.149.737	17.250.182
Rezultatul exploatarii	21.947.956	20.216.036	5.123.025	2.016.408	17.250.182
Venituri financiare	5.586	62.359	16.003	133.329	19.968
Cheltuieli financiare	-	44.742	721.861	1.540.214	1.569.961
Dobanzi	-				
Rezultatul financiar	5.586	17.617	-705.858	-1.406.885	-1.549.993
Venituri exceptionale	-	241.085	316.022		
Cheltuieli exceptionale	218.991	545.958	3.407.905		
Rezultat exceptional	-218.991	-304.873	-3.091.883	0	0
TOTAL VENITURI	26.727.586	45.626.645	46.473.147	54.711.009	74.228.425
TOTAL CHELTUIELI	4.993.035	25.697.865	45.147.863	54.101.486	58.528.236
Rezultat brut	21.734.551	19.928.780	1.325.284	609.523	15.700.189
Impozit pe profit	5.438.960	5.162.410	1.894.666	1.131.420	4.675.366
Rezultat net	16.295.591	14.766.370	-569.382	-521.897	11.024.823

*) Toate prețurile, sumele și situațiile financiare prezentate în acest Raport sunt exprimate în moneda veche (ROL)

opcom

16-18 Hristo Botev Blvd., Bucharest - 3, ROMANIA - 030236
Phone: +40 (21) 3071 450; Fax: +40 (21) 3071 400
<http://www.opcom.ro>